

Звіт
про результати роботи
Громадської ради при Державній митній службі України
за 2022 рік

Особливості воєнного стану суттєво вплинули на діяльність Громадської ради при Державній митній службі України (далі – Громадська рада), до складу якої входить 38 представників інститутів громадськості, які презентують 18 профільних асоціацій, 10 громадських організацій всеукраїнського рівня та 5 бізнес-спілок, а серед експертів - одні з найкращих експертів митної справи, які мають досвід роботи в Верховній Раді України, митниці, бізнесі та науці.

Вони також визначили специфіку та пріоритетні напрями роботи консультативно-дорадчого органу, а саме:

- підтримка бізнесу в умовах повномасштабного вторгнення;
- участь в адаптації митного законодавства до реалій воєнного стану;
- пошук розумного балансу між можливістю вести бізнес та потребою наповнювати бюджет.

Правління Громадської ради забезпечувало їх виконання шляхом організації відповідних заходів та координації діяльності комітетів Громадської ради як робочих органів за напрямками.

Протягом звітнього періоду відбулося 3 засідання Громадської ради, 2 виїзних засідання на базі Київської та Львівської митниць та 5 засідань комітетів Громадської ради.

Серед ефективних форматів проведення заходів, які заслуговують на всебічне подальше запровадження, слід відзначити:

Виїзні засідання, проведені на базі Київської та Львівської митниць як одних із ключових митних органів в частині наповнення бюджету, здійснення митних формальностей щодо стратегічних товарів та гуманітарної допомоги, транспортних засобів та громадян. Захід у Львові було проведено спільно з Асоціацією Професійних Митних Посередників та за участі Львівської обласної військової адміністрації.

Проведення за участі фахівців Мінфіну та Держмитслужби семінару на тему: «Новації в митному законодавстві: як використати переваги та отримати фінансові вигоди», під час якого в режимі ZOOM-конференції обговорювалися основні новели Закону України від 15.08.2022 № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» та їх практичної реалізації в частині змін в фінансових гарантіях, спрощень для усіх надійних підприємств, особливостей практичного застосування «права бути почутим», фахові поради щодо використання переваг та отримання фінансових вигод тощо.

Серед основних питань, які перебували протягом звітнього періоду у фокусі особливої уваги Громадської ради, є такі:

- Щодо пріоритетів діяльності Держмитслужби у 2022 році в частині реалізації митної політики, врегулювання проблемних питань при виконанні митних формальностей та визначенні митної вартості, запровадження нових інформаційних продуктів тощо.

- Щодо ризиків зупинення митної брокерської діяльності у відповідності до Порядку подання та розгляду заяв, надання, переоформлення, зупинення дії та анулювання дозволів на провадження митної брокерської діяльності, затвердженого наказом Мінфіну від 27.09.2021 № 517.

- Щодо необхідності удосконалення процедури оформлення аркушів коригування, передбаченої постановою КМУ від 21.05.2021 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій».

- Щодо затвердження Плану роботи Громадської ради при Державній митній службі України на 2022 рік.

- Щодо Програми імплементації європейських норм в митне законодавство України та план її реалізації.

- Щодо проблематики практичного застосування митного законодавства (щодо неоднозначного трактування митного законодавства різними митницями; щодо внесення змін до митних декларацій; черги в пунктах пропуску на в'їзд та виїзд з України; щодо роботи офіційного сайту Держмитслужби).

- Щодо практичної реалізації «тестового періоду» приєднання України до Конвенції про спільний транзит та забезпечення термінів доставки в умовах воєнного стану.

- Щодо перспектив позачергової реформи Держмитслужби.

- Щодо втручання в митне оформлення вантажів співробітників Департаменту внутрішньої безпеки.

- Щодо використання мультимодального транспортного коносаменту FIATA.

- Щодо практичної реалізації норм частини третьої статті 247 МКУ при оформленні попередніх митних декларацій типу ЕА з місцями доставки товарів, розташованих в портах Великої Одеси.

- Щодо необхідності врегулювання проблематики, пов'язаної зі зменшенням ціни фрахту при морських перевезеннях.

- Щодо результатів впровадження «Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2021-2022 роки», затвердженої наказами ДМСУ від 09.12.2020 № 560 та від 28.08.2021 № 652.

- Щодо доцільності створення на сайті Держмитслужби рубрики «Історія» та її наповнення інформаційними матеріалами.

Громадська рада долучилися до обговорення проекту Закону України № 1048 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів»

Пропозиції також були надані до проекту «Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2021-2022 роки», деякі з них були враховані при опрацюванні остаточної редакції програми.

За звітний період було підготовлено та направлено 57 звернень Громадської ради, переважна більшість яких складають запити щодо надання інформації та пропозиції, підготовлені членами Громадської ради.

Протягом звітного періоду Громадською радою було ініційовано створення низки робочих груп при Комітеті ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики, Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності, Міністерстві фінансів України та Держмитслужбі із пропозицією залучення до їх роботи членів та експертів Громадської ради.

Представники Громадської ради долучилися до:

- Обговорення разом з профільним комітетом ВРУ законопроекту від 31.05.2022 за № 7420 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», завданням якого є впровадження європейських практик у здійсненні митної справи в Україні, у тому числі внесення змін до загальної концепції про митні спрощення та переваги, які раніше були доступними лише для компаній, що отримали статус АЕО, розширивши коло надійними підприємствами.

- Підготовки пропозицій в рамках членства в робочій групі «Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток», створеній на виконання Указу Президента України від 21 квітня 2022 року №266/2022 Національною радою з відновлення України від наслідків війни з метою подолання наслідків російсько-української війни 2022 року.

Зокрема, представники Громадської ради пропонували ухвалити новий Митний кодекс України, повністю адаптований до вимог Митного кодексу ЄС, та протягом кількох років до набуття Україною членства в ЄС попрацювати повністю на новому адаптованому МКУ; окремо ухвалити закон про «Митну справу» або «Про митні процедури», яким врегулювати питання, що не врегульовані або не повністю врегульовані Митним кодексом ЄС та віднесені на розсуд національних держав-членів ЄС (митний контроль, звільнення від сплати мита, заборони та обмеження переміщення товарів, організація митної служби, провадження по ПМП, відповідальність за ПМП); зміщення пріоритетів у функціях митних органів України з фіскальної на безпекову; зміцнення спроможностей митних органів у протидії правопорушенням в митній сфері; запровадження інституту митних аташе тощо.

Звітний період позначився активним залученням науковців як до спільного обговорення законодавчих актів митного напрямку, так і до вивчення ролі громадськості у розбудові демократичного суспільства та впливу на реалізацію митної політики.

Найбільш результативно така співпраця склалася з Навчально-науковим інститутом економічної безпеки та митної справи Державного податкового університету (м. Ірпінь) щодо діалогу з питань інтелектуальної власності; з Університетом митної справи та фінансів (м. Дніпро) – з питань історії української митниці; з кафедрою митної справи Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (м. Харків) – з питань митного пост-аудиту.

Суттєвий внесок у зазначений напрям діяльності забезпечили низка заходів та публікації в журналі «Митний брокер», спрямовані на популяризацію співпраці профільної громадськості з науковцями шляхом висвітлення консолідованого бачення громадськості на окремі питання реалізації митної справи, розширення кола учасників громадських обговорень, широко залучення до цього процесу науковців в рамках діалогу «Бізнес-Наука-Влада», покликаною генерувати інноваційні ідеї та створювати актуальні сенси.

У звітному періоді також активізувалися заходи Громадської ради, покликані привернути суспільну увагу до втрачених під час багаторічних реформувальних

митної служби базових чинників розбудови ефективної моделі української митниці, зокрема проблем інституційної пам'яті, корпоративного патріотизму, іміджевих ризиків та потенційних точок інформаційного позитиву діяльності Держмитслужби. У цілому результатом ініціативної групи представників Громадської ради стало запровадження на офіційному сайті Держмитслужби рубрики «Історія митниці» та проведення комплексу організаційних заходів щодо її систематичного наповнення.

Підбиваючи підсумки діяльності протягом 2022 року, слід зазначити, що незважаючи на багаторічний досвід громадської діяльності, високий фаховий потенціал та ініціативність членів Громадської ради, ефективну роботу, особливо Комітету практичного застосування митного законодавства, належний рівень комунікації та готовність до ведення діалогу з боку керівництва Держмитслужби, війна у цілому негативно позначилася в масштабах країни на зовнішньоекономічній діяльності, веденні бізнесу, нормотворчій роботі у галузі митної справи та функціонуванні Громадської ради зокрема.

Разом з тим, з перших днів повномасштабного вторгнення Громадська рада, будучи консультативно-дорадчим органом, стала комунікаційним майданчиком для суб'єктів ЗЕД, забезпечуючи в межах компетенції підтримку бізнесу, беручи активну участь в адаптації митного законодавства до реалій воєнного стану та докладаючи зусиль до пошуку балансу між можливостями вести бізнес та потребами наповнювати бюджет.

Голова
Громадської ради при Держмитслужбі

Галина ВДОВІНА